

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind protecția consumatorilor cu privire la costul total al creditării și la cesiunea de creanțe

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art. 1. Prezenta lege se aplică raporturilor juridice dintre consumatori, creditorii financiari și entitățile care desfășoară activitatea de recuperare de creanțe, stabilind reguli de protecție a consumatorilor contra dobânzilor excesive, în scopul menținerii echilibrului contractual și al asigurării integrității pieței financiar-bancare interne.

Art. 2. - (1) În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *consumator* - persoana fizică ce acționează în scopuri care se află în afara activității sale comerciale sau profesionale, inclusiv codebitorul și fideiusorul care nu are calitatea de asociat, acționar semnificativ, administrator, director sau membru al organelor de conducere la debitorul principal-persoană juridică. Sunt asimilați fideiusorului și girantul și avalistul unei cambii sau al unui bilet la ordin care garantează prin semnătura pe cambie sau pe biletul la ordin o creanță care intră sub incidența prezentei legi;

b) *cesiune de creanțe* – orice transfer al unei creanțe individuale sau a unui portofoliu de creanțe de la o un creditor financiar la un terț, inclusiv o entitate care desfășoară activitatea de recuperare de creanțe sau o entitate ce are drept obiect de activitate emiterea de instrumente financiare securitizate în baza unui portofoliu de creanțe, în conformitate cu prevederile *OUG nr. 52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori*

c) *creditor financiar* - o instituție de credit autorizată de Banca Națională a României, denumită în continuare BNR, o sucursală din România a unei instituții de credit străine, o

instituție financiară nebancară sau o entitate care desfășoară activitatea de recuperare de creanțe;

d) *contractul de credit*- este actul juridic voluntar prin care un creditor financiar acordă sau promite să acorde unui consumator o amânare la plată, un împrumut sau alte facilități financiare similare, iar debitorul se obligă să achite sau să ramburseze în rate o sumă de bani, la care se adaugă și dobânda și celelalte costuri ale creditării;

e) *creanță litigioasă* – o creanță asupra căreia există un proces sau care face obiectul unei urmăriri silite;

f) *credit ipotecar pentru investiții imobiliare* - este creditul acordat în scopul efectuării de investiții imobiliare cu destinație locativă sau cu altă destinație decât cea locativă ori în scopul rambursării unui credit ipotecar pentru investiții imobiliare contractat anterior.

Acordarea creditului este garantată cel puțin cu ipoteca asupra imobilului care face obiectul investiției imobiliare pentru finanțarea căreia se acordă creditul, respectiv cu ipoteca asupra imobilului obiect al investiției imobiliare pentru finanțarea căreia a fost anterior acordat un credit ipotecar pentru investiții imobiliare, a cărui rambursare urmează a fi astfel finanțată;

g) *credit de consum* – creditul sau împrumutul a cărui valoare maximă este 100.000 lei, și a cărei perioadă maximă de rambursare este de 5 ani, nefiind garantat cu ipotecă imobiliară.

h) *dobânda anuală efectivă* – denumită în continuare DAE - costul total al creditului pentru consumator, exprimat ca procent anual din valoarea totală a creditului, după caz, inclusiv costurile deschiderii și menținerii unui anumit cont, costurile utilizării unui mijloc de plată atât pentru tranzacții, cât și pentru trageri din acel cont, precum și alte costuri legate de operațiunile de plată sunt incluse în costul total al creditului pentru consumator, ori de câte ori deschiderea unui cont sau menținerea acestuia este obligatorie pentru obținerea creditului sau pentru obținerea acestuia în conformitate cu termenii și condițiile oferite, egală, pe o perioadă de un an, cu valoarea actuală a tuturor angajamentelor - trageri, rambursări și costuri, viitoare sau prezente, convenite de creditor și de consumator;

i) *valoarea totală a creditului* - plafonul sau sumele totale puse la dispoziție pe baza unui contract de credit;

j) *valoarea totală plătită de către consumator* - suma dintre valoarea totală a creditului și costul total al creditului pentru consumator;

k) *costul total al creditului pentru consumator*- toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele și orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte împrumutatul în legătură cu contractul de credit și care sunt cunoscute de către creditor, cu excepția taxelor notariale; costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special primele de asigurare, sunt incluse, de asemenea, în cazul în care obținerea creditului sau obținerea

acestuiia potrivit clauzelor și condițiilor prezentate este condiționată de încheierea unui contract de servicii;

1) *dobânda excesivă*- dobânda anuală efectivă care depășește plafoanele stabilite la art. 4-6

Art. 3.- (1) Calitatea de consumator care acționează în scopuri personale sau familiale se prezumă și se analizează în raport de contractul care intră sub incidența prezentei legi, și nu de întreaga activitate a debitorului.

(2) În sensul prezentei legi, are calitatea de consumator și codebitorul, precum și fideiusorul care nu are calitatea de asociat, acționar semnificativ, administrator, director sau membru al organelor de conducere la debitorul principal-persoană juridică.

(3) Sunt asimilați fideiusorului și girantul și avalistul unei cambii sau al unui bilet la ordin care garantează prin semnătura pe cambie sau pe biletul la ordin o creanță care intră sub incidența prezentei legi.

Art. 4. – (1) În cazul în care creditorul financiar este o instituție financiară nebancaară, dobânda anuală efectivă la creditele ipotecare pentru investiții imobiliare nu poate depăși cu mai mult de opt puncte procentuale dobânda la facilitatea de creditare practică de BNR pe piața financiar-bancaară internă.

Art. 5. - Dobânda anuală efectivă în cazul creditelor de consum nu poate depăși cu mai mult de 15 puncte procentuale dobânda la facilitatea de creditare practică de BNR.

Art. 6. – Prin excepție de la prevederile art. 5, în cazul creditelor de consum în valoare maximă de 15.000 lei, **valoarea totală plătabilă de către consumator nu poate depăși dublul valorii totale a creditului.**

Art. 7. - Dacă nivelul dobânzii anuale efective este mai ridicat decât plafoanele stabilite la art. 4-6, acest nivel va fi redus, în mod corespunzător, la cererea consumatorului, fie pe cale amiabilă, fie printr-o hotărâre judecătorească.

Art. 8. - (1) În situația depășirii plafoanelor prevăzute la Art. 4-6, consumatorul va solicita creditorului financiar revizuirea contractului, iar creditorul financiar este obligat să efectueze, în termen de maxim 45 de zile de la primirea cererii corespunzătoare a consumatorului, o propunere, în scris, de revizuire a contractului, ținând cont de situația financiară, inclusiv din perspectiva gradului maxim de îndatorare.

(2) Propunerea de revizuire a contractului va conține reducerea sau ștergerea parțială a unor obligații ale consumatorului, reeșalonarea sau refinanțarea acestora ori, după caz, darea în plată a imobilului ipotecat, în condițiile Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite.

(3) În caz de refuz explicit al cererii de revizuire amiabilă a contractului sau în caz de întârziere cu mai mult de 45 de zile a răspunsului la o astfel de cerere, consumatorul va putea solicita instanței competente adaptarea judiciară a contractului.

(4) De la data depunerii cererii de adaptare judiciară a contractului, efectele acestuia asupra consumatorului se suspendă.

(5) În cazul în care instanța respinge cererea de adaptare judiciară a contractului, creditorul financiar va putea pretinde dobânzi, comisioane, penalități și alte accesorii ale creanței numai dacă reclamantul a formulat cererea cu rea-credință.

(6) Dispozițiile art. 200 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedura civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu sunt aplicabile cererii de adaptare judiciară a contractului, formulată conform alineatului anterior.

(7) Dispozițiile alin. (1) - (6) se aplică și în cazul în care creanțele rezultate din contractele de credit sau de împrumut au fost cesionate sau externalizate în alt fel de către instituția de credit sau de către instituția financiară nebancaară către un terț.

(8) Dispozițiile alin. (1) – (7) nu împiedică aplicarea Legii nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, republicată, cu completările ulterioare, și nici aplicarea Legii nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, cu modificările și completările ulterioare.

(9) Dispozițiile din dreptul comun referitoare la nulitate sau la alte cauze de înlăturare, totală sau parțială, a efectelor contractului, se aplică numai dacă sunt favorabile consumatorilor.

(10) În caz de nulitate absolută a contractului, repunerea în situația anterioară privește doar capitalul, nu și dobânzile, comisioanele, penalitățile și celelalte costuri ale capitalului.

Art. 9. Constituie practică comercială incorectă a creditorilor financiari și se sancționează conform Legii nr.363/2007, cu modificările și completările ulterioare:

a) stipularea și utilizarea de dobânzi excesive sau de clauze privind costul total al creditului care determină depășirea plafoanelor maximale de costuri prevăzute la art. 4-6 din prezenta lege;

b) stipularea și utilizarea de dobânzi penalizatoare care depășesc totalul sumei acordate cu titlu de împrumut sau de credit;

c) stipularea și utilizarea de dobânzi asupra sumelor care conțin dobânzi sau ascunderea cu rea-credință de dobânzi și anatocisme sub alte denumiri de costuri sau sub stipulații destinate, aparent, reglementării altor aspecte ale raporturilor juridice cu consumatorii.

d) utilizarea de comisioane, speze, prime sau alte accesorii ale creditului, cu intenția de ascundere a dobânzilor excesive

Art. 10. - În scopul echilibrării prestațiilor și al reducerii riscurilor generate de astfel de contracte, prezenta lege este aplicabilă și contractelor în derulare.

Art. 11. – (1) Dispozițiile art. 9 din Ordonanța Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, aprobată prin Legea nr. 43/2012, cu completările ulterioare, nu se aplică în situația în care debitorul este un consumator, iar creanța rezultă dintr-un contract cu un creditor financiar.

(2) Dispozițiile art. 53 și 54 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2016, cu modificările ulterioare, rămân aplicabile raporturilor juridice reglementate de prezenta lege.

(3) Contractele de împrumut încheiate între persoane fizice se supun dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr.13/2011, aprobată prin legea nr. 43/2012, cu completările ulterioare.

Art. 12. – (1) În vederea transparentizării activității de cesiune de creanțe, la momentul transferului creanței individuale ori în cadrul unui portofoliu de creanțe, consumatorul este informat cu privire la cuantumul sumei datorate, fiindu-i prezentate și documentele justificative, cu respectarea termenelor și a procedurilor prevăzute de OUG 52/2016

(2) Se interzice entității care desfășoară activitatea de recuperare a creanței să perceapă de la debitor o sumă totală care să depășească cuantumul creanței, certificat de creditor la momentul încheierii contractului de cesiune.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art.75 și art.76 din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**

Ludovic ORBAN

Anca Dana DRAGU